

भरमाणा वहमाना हवींष्यस्मे धत्त वसवो वसूनि स्वाहा ॥ १८ ॥

अथ चतुर्थः । देवदेवत्या त्रिष्टुप् तुर्यः पादो दशार्णः । हे देवा ये यूयमिदं सवनं यज्ञं जुषाणाः सेवमानाः सन्तः आजगम आगताः गमेर्लिटि मध्यमबहुवचनम् तेषां वो युष्माकं सद्ना सदनानि स्थानानि सुगा सुगानि सुखेन गम्यते येषु तानि सुगानि सुगमनीयानि वयमकर्म अकार्षम कृतवन्तः । सुडुरोरधिकरण इति [पा० ३. २. ४८. वा० ३.] सुउपसर्गे गमेर्उप्रत्यये सुगेति वृषं विभक्तेराकारः । करोतेश्चिन्लोपे लुङि उत्तमबहुवचने अकमेति वृषम् । किं च हे वसवः वासयन्तीति वसवो वासयितारो निवासहेतवो देवाः अस्मे अस्मासु यूयं वसूनि धनानि धत्त स्थापयत । किम्भूता यूयं यज्ञसमाप्तौ हवींषि भरमाणा ये रथिनस्ते तु रथेषु विभ्रतः रथहीना वहमानाः स्कन्धेषु हवींषि वहन्तः यदा भरमाणाः पुष्टन्तः वहमानाः रथादिभिर्नयन्तः तेभ्यो युष्मभ्यं स्वाहा सुहुतमस्तु ॥ १८ ॥

यौ१॥ अवावह उशतो देव देवांस्तान्प्रेरय स्वेऽग्ने सधस्थे ।

ज्ञक्षिवांसः पपिवांसश्च विश्वेऽसु धर्मो स्वरातिष्ठतानु स्वाहा ॥ १९ ॥

अथ पञ्चमो मन्त्रः । अग्नेयी त्रिष्टुप् इदानीं देवान्विसृजति । हे अग्ने हे देव दीप्यमान उशतो हवींषि कामयमानान्यान्देवान् तमावहः आहूतवानसि तान्देवान् स्वे स्वकीये सधस्थे सहनिवासस्थाने प्रेरय प्रस्थापय सह तिष्ठति यस्मिन् तत्सधस्थम् सध मादस्थयोश्छन्दसीति [पा० ६. ३. १६.] स्वे परे सहस्य सधादिशः । किमुक्ता प्रेरयामीति चेत् अत आह हे देवाः विश्वे सर्वे यूयं ज्ञक्षिवांसः धसू अदने वसुश्चेति [पा० ३. २. १०७.] वसुः वस्वेकाज्ञाद्वसामिति [पा० ७. २. ६७.] इतीदं सवनीयपशुपुरोडाशान्भक्षितवन्तः । तथा पपिवांसः सोमपानं कृतवन्तश्चेदानीं यज्ञसमाप्तौ असुं हिरण्यगर्भप्राणलक्षणं वायुं वायुमण्डलमित्यर्थः धर्ममादित्यमण्डलं वा स्वः क्षुलोकं वा अन्वातिष्ठत आश्रयत यस्य यस्य यत्र गृहाः सन्ति तांस्तानन्वातिष्ठतेत्यर्थः छन्दसि परेऽपीति [पा० १. ४. ८१.] अनोः क्रियापदात्परत्वम् स्वाहा सुहुतमस्तु हविः ॥ १९ ॥

वयं हि वा प्रयति यज्ञेऽस्मिन्ने होतारमवृणीमहीह ।